

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ШКОЛИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Мукачєво
17-18 травня 2018 року

УДК 001+37
С91

*Рекомендовано до друку
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від «17» травня 2018р.)*

Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 17-18 травня 2018 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. - Мукачево : Вид-во МДУ, 2018. - 536 с.

ISBN 978-617-7495-20-7

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції обговорено актуальні тенденції розвитку освітньо-культурного простору в умовах реформування системи освіти, психолого-педагогічні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців, сучасні проблеми економіки, управління та інженерії, стан та перспективи розвитку туристично-рекреаційної галузі регіону, особливості розвитку сфери гостинності в інфраструктурі малих міст, інноваційні технології у легкій промисловості, стан і перспективи розвитку науки в умовах трансформації суспільно-політичних процесів в Україні.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. - д.психол.н., професор (голова), Гоблик **В.В.** - д.е.н., професор, Пігош **В.А.** - к.е.н., доцент, Папп **В.В.** - д.е.н., професор, Кобаль **В.І.** - к.пед.н., доцент, Максютова **О.В.** - провідний фахівець ВНТДА.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, «цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-617-7495-20-7

© Мукачівський державний університет, 2018

ЛІБА О.М., ГРИГА О. М. Формування комунікативної компетентності на уроках математики в початкових класах	109
ЛІБА О.М., КОРПОШ І.І. Використання наочних посібників на уроках математики в початковій школі	111
ЛІБА О.М., ЯРЕМА А.М. Психолого-педагогічні особливості розвитку логічного мислення учнів на уроках математики	112
ЛІБА О.М., ЩЕРБАН Г. В. Технологія Daily 3 у системі підготовки вчителя початкової школи	114
ЛЮБКА Н. І., МОЧАН Т. М. Педагогічна майстерність як професійна якість вчителя	116
ЛЯХ В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Формування природничих знань дієво-практичного характеру молодших школярів як педагогічна проблема	118
МАДУН Х.В. Зміст виховної роботи з національно-патріотичного виховання учнівської молоді в позаурочний час	120
МАЙБОРОДА І.Е., ГАЛЬОВИЧ І.І. Формування національної культури на уроках трудового навчання в процесі використання української народної іграшки	122
МАЙБОРОДА І.Е., КУЦАК Є. Сучасні підходи до організації навчально-виховної роботи з мистецьких дисциплін	124
МАЙБОРОДА І.Е., ТОВТ Я.Л. Художньо-творчий розвиток молодших школярів у процесі ліплення	126
МАКАРОВА Н.В. Проблема сценічного бар'єру у виконавській практиці	128
МАРИНА О.І. Проектна діяльність на уроках літератури в сучасному освітньому середовищі	131
МИКУЛІН Ю.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Критерії і рівні сформованості готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування ІКТ на уроках природознавства	133
МИКУЛІНА А. К., ТАНЧАК А. М. Специфіка навчання декоративного ліплення дітей дошкільного віку	135
МИКУЛІНА А. К., ТОРОНІ Х. В. Вплив книжкової графіки на розвиток особистості дошкільників	137
МІШКО М. В., ЛАЛАК Н. В. Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання інтерактивних технологій навчання	139
МОВЧАН К.М. Становлення книгознавства як навчальної дисципліни	141
МОЛНАР Т.І. Реформування вищої педагогічної освіти України в умовах євроінтеграції	143
МОРДОВАНЕЦЬ М.П., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Педагогічна творчість у професійній діяльності вчителя початкової школи	145
МОЧАН Т. М., КАЙС І. І. Педагогічні інновації як нововведення в навчально-виховному процесі	147
МОЧАН Т. М., КАЙС М. І. Особливості проведення позаурочних форм навчання в початковій школі	149
НИЧКАЛО С.А. Деякі аспекти мистецьких уподобань школярів: реальність і перспективи	151
ОСТРОВКА А. І., ФЕНІДИК О. М. Формування комунікативної компетентності у контексті розбудови Нової української школи	153
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ПАУК І.В. Естетичний потенціал екскурсій у початковій школі	155
ПЕРЕД Г.Ю. Соціально-педагогічні причини перевиховання учнів у сучасній загальноосвітній школі	157

Таким чином, визначені рівні дозволять зробити діагностику готовності майбутніх учителів до застосування ІКТ в навчально-виховному процесі природознавства.

УДК 373.2.091.33-027.22:73

МИКУЛІНА А. К., ТАНЧАК А. М.
Мукачівський державний університет

СПЕЦИФІКА НАВЧАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО ЛІПЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Головною метою дошкільної освіти, окресленої Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні, є формування основи «особистісної культури» через відкриття її світу в його цілісності та різноманітності.

Особливе місце в цьому займає ліплення. Ліплення як вид дитячої художньої діяльності в особистісно-орієнтованій моделі дошкільної освіти спрямоване на розвиток перцептивної сфери дитини, уявлень про форму, будову, пропорції, динаміку і пластику предметів, реалізацію її природної потреби в самостійній, ініціативній, творчій активності, задоволенні особистих інтересів у спілкуванні, грі, пізнанні творів скульптури [1].

Про широке виховне значення ліплення писали педагоги та психологи: А.В. Запорожець, Є.І. Ігнат'єв, В.С. Кузз'як, Б.М.Неменський, Б.М. Теплов, Є.А. Фльоріна, Н.Б.Халезова, Т.Я.Штикалова, Б.П.Юсів та інші.).

Питанням декоративного ліплення займалися Т.С.Комарова, Т.М.Доронова, Н.Б. Халезова, Т.В. Черних, Т.Г. Казакова.

Декоративне ліплення ж предметна діяльність — це створення дітьми посуду, декоративних пластин, прикрас, скульптур за мотивами народних іграшок, виготовлення сувенірів-оберегів. Декоративне ліплення збільшує можливості дітей в образотворчості тим, що збагачує зображальні техніки новим оригінальним способом оздоблення предметів, об'ємних форм, окреслює для дитини нові способи для самореалізації в соціумі через виготовлення нескладних прикрас [2].

Декоративне ліплення дозволяє вчити дітей попередньо обдумувати тему, створювати заздалегідь ескіз у вигляді малюнка, умовно вирішувати форму предмета і розпис.

Декоративне ліплення пов'язане з ознайомленням дітей з народними її видами. Відома дослідниця в галузі дитячого декоративного ліплення Н. Халезова зазначала, що під впливом народної іграшки діяльність дитини в ліпленні набуває активного творчого характеру.

Для успішного оволодіння навичками декоративного ліплення педагог використовує предмети декоративно-ужиткового мистецтва, художні вироби народних майстрів України та інших країн, наприклад, закарпатські, косівські, опішнянські керамічні та яворівські дерев'яні іграшки, посуд Опішні, Косова, Ужгорода, Василькова.

У декоративному ліпленні діти працюють з глиною, пластиліном, воском, тістом. За технологією декоративного ліплення дитина може оздобити предмет

орнаментом геометричного чи рослинного характеру як рельєф, барельєф та контррельєф. Дошкільнята можуть наліпити орнамент або прокарбувати його на тлі виробу, наприклад посуду або скульптурної іграшки.

Процес декоративного ліплення визначається двома головними етапами: виготовлення предмета і його декорування. Змістом декоративної ліплення можуть бути судини, намиста, настінні і настільні пластинки.

Навчання дошкільників декоративного ліплення починається із другої молодшої групи. У молодшому - середньому віці діти ліплять простий посуд з нескладним декоруванням, прикраси (намисто), декоративні пластини із глини і кольорового тіста.

Старші дошкільники можуть самостійно виготовляти цікаві вироби, прикраси, сувеніри. Для прикрашення виробів використовують спеціальні печатки, інструменти.

Діти вчаться ліпити посуд шляхом вдавлення кулястої чи циліндричної форми, утворюючи порожнину, витягування, зашипуння та згладжування країв, а також використовують стрічковий спосіб, коли до дна посуду прикріплюються стінки у вигляді стрічкоподібної форми.

Також з дітьми старшого дошкільного віку можна ліпити декоративну анімалістичну скульптуру або декоративний посуд зі своєрідним декором за мотивами української кераміки. Діти виконують більш творчі і витончені роботи, наприклад, цукерниця-кошик, сільничка-качечка, подарункова скринька; обереги, сувеніри. Перед такими заняттями вихователь розглядає разом з дітьми кілька варіантів таких предметів, організує ігри для розвитку творчої уяви і фантазії: «На що схоже», «Перетвори»; пропонує зробити ескіз-малюнок майбутнього виробу і заохочує до втілення задуму, реалізації творчого задуму [1].

Дітей можна зацікавити виготовленням оберегів, кумедних масок-мордочок, виліплених на основі глиняного коржика. Вихователь пояснює дітям, що оберег принесе удачу і захистить від хвороб. Він може бути оригінальним доповненням до подарунка, якщо його супроводити щирими побажаннями.

З старшими дошкільниками також виготовляють декоративні пластини. Таку назву має своєрідна керамічна картинка, яку виконують у техніці барельєфу або заглибленого рельєфу. Вихователь пропонує дітям спочатку зробити малюнок на папері, стекою перенести контур малюнка на глину і вирізати. Отримане зображення наліплюють на другий шар глини чи дощечки. Педагог моделює «ситуацію відкриття», в якій діти самі здогадуються, ж можна зробити «картину» [2].

Декоративне ліплення дає дивовижну можливість моделювати світ і своє уявлення про нього в просторово-пластичних образах. Якщо цей вид діяльності правильно організований, то ліплення може стати улюбленим заняттям дітей. Кожна дитина зможе створити свій власний маленький пластиліновий або глиняний світ.

Література

* 1. Бебіх Г. Д. Розвиток творчої особистості дитини через образотворче мистецтво / Г.Д.Бебіх // Дошкільний навчальний заклад. - 2007. - № 4(04) - С.41- 64.

2. Загаєцька О. В одвічних ритмах гончарного круга / О.В.Загаєцька // Образотворче мистецтво. - 2003. - № 1 - С. 12-16.